

20 lutego 1930 r.

URZĄD PATENTOWY

D06p 1/12

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIŚ PATENTOWY

Nr 11307.

Kl. 8 m 12.

I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft
(Frankfurt n. M., Niemcy).

Sposób otrzymywania barwników azowych na włóknach.

Zgłoszono 25 lutego 1929 r.

Udzielono 22 listopada 1929 r.

Pierwszeństwo: 25 lutego 1928 r. (Niemcy).

Trwałe i odporne na działanie wyższej temperatury związki dwuazowe posiadają, zwłaszcza ze względu na łatwy sposób pracy, duże znaczenie przy barwieniu naftolem na kolor czerwony oraz w drukarstwie.

Wykryto obecnie, iż w tym celu nadają się szczególnie produkty kondensacji związków dwuazowych z drugorzędowymi zasadami, np. piperydyną, dwumetylo- lub dwuetyloaminą. Związki te są częściowo opisane przez Bayer'a i Jäger'a (Ber. d. deutschen Chem. Ges. 8,148,893) i Wallach'a (Liebigs Annalen der Chemie, str. 233, 235). Opisany tam sposób nadaje się również do otrzymy-

wania produktów kondensacji zasad stosowanych zwykle do barwienia zapomocą farb lodowych. Wszystkie te związki posiadają doniosłą właściwość, a mianowicie nie ulegają one rozkładowi w wodzie lub rozpuszczalnikach organicznych nawet w temperaturze 100°C, poza tem zaś rozkładają się na swe składniki już zapomocą zimnych rozcieńczonych kwasów, dając w ten sposób związek dwuazowy, przygotowywany łatwo i szybko do celów przemysłowych.

Przykład I. 4 g α -naftalidu kwasu β -oksynaftoesowego rozpuszcza się w znany sposób zapomocą czerwonego oleju tureckiego i ługu sodowego w 1000 cm³

wody i roztworem tym napawa, jak zwykle, w ciągu pół godziny w temperaturze około 30°C 50 g bawełny. Dokładnie odwirowany towar wywołuje się następnie w kąpeli, zawierającej w litrze 1,65 g związku piperydynowego dwuazowanej *m*-nitro-*o*-toluidyny. Związek piperydynowy rozpuszcza się po zarobieniu go nieznaczną ilością alkoholu lub jakimkolwiek zwykłym środkiem zwilżającym, po dodaniu 4 cm³ stężonego *HCl* i podgrzewając nieznacznie w razie potrzeby. Korzystnie jest pozostawić roztwór w spokoju w ciągu 15 minut i rozcieńczyć wodą do objętości wskazanej. Po (częściowym) zubożeniu nadmiaru kwasu (papier kongo nie powinien więcej zabarwiać się na niebiesko) roztwór jest gotów do wywoływania. Powstaje czerwień, odpowiadająca czerwieni otrzymanej z α -naftalidu kwasu β -oksynaftoesowego i *m*-nitro-*o*-toluidyny.

Przykład II. Towar zaprawia się (gruntuje) jak w przykładzie I i wywołuje w roztworze, zawierającym w litrze 3 g związku piperydynowego dwuazoduanizydyny, rozpuszczonej jak w przykładzie I. Pod koniec reakcji dodaje się (częściowo) dwuwęglan sodowy. Powstaje błękit.

Zastrzeżenie patentowe.

Sposób otrzymywania barwników azowych na włóknach, znamieny tem, że jako składniki dwuazowania stosuje się produkty kondensacji drugorzędowych amin z dwuazowymi zasadami.

I. G. Farbenindustrie
Aktiengesellschaft.
Zastępca: M. Skrzypkowski,
rzecznik patentowy.